

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning.

Lovforslaget indebærer, at der foretages forskellige ændringer i straffeloven med henblik på bekæmpelse af datakriminalitet. Navnlig indsættes der som § 279 a en helt ny bestemmelse om *data-bedrageri* og som § 263, stk. 2, en bestemmelse om *fredskrænkelser vedrørende dataforhold*.

Lovforslaget bygger på straffelovrådets betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet. I betænkningen har straffelovrådet foretaget en fuldstændig gennemgang af straffeloven med henblik på at vurdere behovet for ændringer af straffeloven med henblik på datakriminalitet.

2. Berigelsesforbrydelser.

2.1. Straffelovens kapitel 28 om berigelsesforbrydelser indeholder ikke specielle bestemmelser om datakriminalitet. I praksis er de fleste af de berigelsesforbrydelser, som er begået under anvendelse af datateknik, blevet henført under straffelovens § 280 om mandatsvig. Anklagemyndigheden har oplyst, at der i praksis ikke er forekommet datakriminalitet begået med berigelsesforsæt, som ikke har kunnet henføres under gældende bestemmelser i straffeloven.

2.2. I betænkning nr. 1032/85 har straffelovrådet i kapitel 3, 6 og 7 foretaget en gennemgang af straffelovens bestemmelser om tyveri, underslæb, bedrageri og mandatsvig med henblik på at vurdere spørgsmålet om dens anvendelse på datakriminalitet. Om begrebet datakriminalitet henvises til straffelovrådets betænkning, side 14–15.

Straffelovens § 276 om *tyveri* indeholder et krav om, at gerningsmanden skal have borttaget en fremmed rørlig »ting«. Da datakriminalitet typisk ikke indebærer nogen borttagelse af en ting, vil tyveribestemmelsen efter straffelovrådets opfattelse få et meget begrænset anvendelsesområde inden for datakriminaliteten. Det samme gælder efter rådets opfattelse forbrydelsen *tingsunderslæb* i straffelovens § 278, stk. 1, nr. 1, der består i at tilegne sig en fremmed rørlig ting, der på gernings-

tiden er i gerningsmandens besiddelse. Rådet finder ikke behov for ved lovændring at udvide tyveri- og tingsunderslæbsbestemmelsernes område med henblik på dataforhold, jfr. betænkningen side 30–33.

I betænkningens kapitel 7 har straffelovrådet gennemgået straffelovens § 278, stk. 1, nr. 3, og § 280 om henholdsvis *pengeunderslæb* og *mandatsvig*. Fælles for de to forbrydelser er foruden kravet om berigelsesforsæt, at gerningsmanden i kraft af sin stilling, en aftale el. lign. befinder sig i en situation, hvor han har en faktisk mulighed for at disponere med den virkning, at en anden lider et tab. Begge bestemmelser har i retspraksis fundet anvendelse på tilfælde af datakriminalitet, hvor ansatte uberettiget har opnået en berigelse. Det er straffelovrådets konklusion, at der ikke med henblik på datakriminalitet er behov for at foreslå nogen ændring i straffelovens bestemmelser om pengeunderslæb og mandatsvig.

2.3. I betænkningens kapitel 6 findes en gennemgang af den gældende bestemmelse i straffelovens § 279 om *bedrageri*. Efter denne bestemmelse skal en person have været i en vildfarelse, som gerningsmanden har fremkaldt, bestyrket eller udnyttet, og den pågældende skal under indflydelse af denne vildfarelse have foretaget en disposition, der ellers ikke ville være blevet foretaget. Gerningsmanden skal have handlet med berigelsesforsæt, og der skal ved hans handle måde være påført en anden et formuetab eller en væsentlig risiko for formuetab, for at der kan straffes for bedrageri.

Den gældende bestemmelse i § 279 om *bedrageri* vil kunne omfatte forhold, som begås under anvendelse af datateknik. Straffelovrådet nævner som eksempel på et sådant dataforhold, som vil være omfattet af bedrageribestemmelsen, at en person uretmæssigt tilføjer, ændrer eller sletter dataoplysninger under omstændigheder, hvor en anden person derefter opfatter de urigtige dataoplysninger og på dette grundlag foretager en handling eller undlader at foretage sig noget, f.eks. at debitere eller kreditere en person et beløb. I sådanne tilfælde er der gennem dataanlæggets udvisende